

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évi 170.— L., félévre 95.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Hádra egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca,

5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Dr. Csérer Lajos.

„Magyar Nép“ olvasói közül sokan ismerik még dr. Csérer Lajosra. Most az évét időszerűvé, mert dr. Csérer Lajos ebben 63 éves korában Miskolcon el-

tem volt erdélyi születésű, de 1898-tól az országunk megváltozásáig, itt maradt ki áldásos működését. A kisgazdák gazdasági érdekeinek terjesztése terén tevékeny volt. Történelmi kutatásában pedig sokat foglalkozott Erdély multjának, közéleti állapotával is s a megértéssel és szeretettel megismerkedett hozzánk, erdélyiekhez, hogy bátran mondhatjuk magunkénak. Ezért úgy gondoljuk, hogy kegyelettel áldozunk emlékének.

Földmivelésügyi miniszterként 1908-ban nevezte ki Székelyfalva komlótermelési vállalkozójának. Abban az időben gazdasági felügyelő, én pedig Kolozsváron laktam. Első

székelyfalvára való megérkezése után hozott kezelt s együtt szövegettük fiatalos lelkesedéssel, valamint a jövőbeni erős hittel és reménységgel a kisgazdák javítására irányuló terveinket. Erre vezetett aztán a székelyföldi komlóskertek felépítése, a székely községek állattenyésztésének fellendítése és a székely földmivesek gazdasági rendszerének átszervezése. Később mindkettőn Kolozsvárra kerültünk,

ahol a közös működési területünk kibővült és még szorosabbá vált. Ez olyan barátságunk lett forrásává, hogy egymásközötti érintkezésünk most bekövetkezett haláláig fennmaradt.

Dr. Csérer Lajosnak egyik nagy érdeme, hogy Erdély, a Bánság és a Dunántul komló-

termelését megszervezte és a hazai komlóknak a külföldön piacot szerzett.

Ez úgy magán-, mint közgazdasági szempontból egy magában is elég nagy érdem, de ennél sokkal nagyobb érdeme volt Csérer Lajosnak az, hogy mindig a „Falut“ kereste. A falu életbevágó kérdéseiről könyvet is írt. Sokoldalú gazdasági tudását bőségesen sugározta ki a népies gazdasági előadások során hallgatóira. Irói tehetsége ugyszólván kiapadhatatlan volt, a tudományos és népies gazdasági könyveknek és hírlapi cikkeknek egész sorozatát hagyta az utókornak örökségül.

Dr. Csérer Lajos.

Az imperiumváltozással annyi sok más jelesünkkel együtt, őt is elvesztettük, a megélhetés nehéz kérdése elvitte tőlünk a kis Magyarországra, ahol előbb a földmivelésügyi miniszteriumban, majd Miskolcon folytatta áldásos működését. Mint gazdasági főfelügyelő vonult nyugdíjba és sokoldalú érdemei elismerésül megkapta a legmagasabb kitüntetést, amelyet pályáján elérhetett, a gazdasági főtanácsosi méltóságot,

Szász István,

Új utakon.

Kolozsváron a magyarság intéző köreit nagy gond nyomja mostanság a tanuló ifjuság sorsa miatt. Az utóbbi években nagyon sok ifju tett érettségi vizsgálatot s ezek most Kolozsvárra készülődnek, hogy az egyetemen magasabb pályákra előkészüljenek. Olyan számosan jelentkeztek, hogy az egyházi bentlakásokban csak egy részük kaphat szállást, a többieknek a városi házak drága bérszobáiban kell elhelyezkedniük.

És a baj nem jár egyedül. Most, amikor az ifjuság lakásügye nagy nehézségekkel fenyeget, az a segélyezés is nagyon meg fog csappanni, amiben a magyar áldozatkészség az egyetemi ifjuságot eddig részesíteni tudta.

S ott sötétlik a távolabbi kérdés: mi lesz a sorsa azoknak, akiknek sikerült magasabb diplomát szerezniük? Ma az egész világon megnehezedett a tanult ifjuság boldogulása: mit várhatnak a mi fiaink, akiket az államhatalom nem fog támogatni, akik tehát életküzdelmeikben csupán saját erőikre és magyar véreik meggyöngyült támogatására fogynak szorulni? Bizony súlyos gondok ezek s mindannyiunkat méltán sarkalhatnának arra, hogy a jövőndő magyar nemzedék életlehetőségeit mérlegeljünk és új utakat keressünk fajunk megmaradására.

Ezek a komoly gondok indítottak minket arra, hogy örömmel üdvözljük és támogatjuk a gazdasági iskola eszméjét. Nagy eredményeket vártunk ennek az eszmének a megvalósulásától. Az volt a hitünk, hogy a gazdasági iskola műveltebbé fogja tenni falusi népünket s így képessé teszi arra, hogy alkalmazkodjék az új viszonyokhoz, termelését át-

alakítsa és az értékesítésre szervezkedni, vetkezni tudjon. Annak igazolására, hogy újabb gazdasági mozgalmakra megért az idezzük mai gazdasági rovatunk közlemény. A kadácsi példa mutatja, hogy máris új kon indulhatunk el az anyagi boldog mezején.

De az ilyen szórványos példákól úgy lesz majd tömeges megmozdulás, ha kerül népünk lelkét a műveltség eszköze a haladás útjára terelnünk. Ezt az eredményt várjuk és reméljük a gazdasági iskoláktól.

Az idén, pár hét múlva, a székelykereszturi gazdasági iskola megnyílik. A legfőbb tétel teljesült: az iskolába nagy számmal jelentkeztek gazdálkodó ifjaink. De egyben sincs fennakadás: az unitárius egyházi iskola rendelkezésére boesátja a fennmaradt anyagi eszközeit, az oktató személyzetet pedig a legkiválóbb szakemberekből szervezték meg. Egyetlen aggodalmunk az lehetne, hogy az iskola felügyelő bizottságába talán a kétféle okokkal, hol botokkal igyekeztek elriászni Székelykeresztur kies völgyéből a gazdasági iskola eszméjét s akik korlátolt szemlézetűek itélték meg az egyetemés érdekű ügyet, okunk van remélni, hogy a Saulusok Paulussá válnak, s a többieknél is lelkesednek fognak dolgozni a nép gazdasági megváltásának munkáján.

Most tehát, amikor a szellemi művelésünk nagyobb szintájain sötét felhők gomolyognak, bizakodva tekintünk Székelykeresztur felé s várjuk a jobb és derüesebb jövőnk útjának megnyílását.

KÜLFÖLD

Az arany veszedelme. Tulajdonképen az angol font veszedelméről kellene írunk a címben, de ez a veszedelem már nem csak a fontot érinti, hanem a legáltalánosabb értékmértőt: az aranyat is. A veszedelem azzal indult el, hogy az angol pénzügyi válságot a francia-amerikai gyors kölcsön nem

volt képes megállítani. Néhány napi csend után megint megindult az arany külföldre áradása, ennek következtében az angol értékpapírok értéke nagyot esett s a kormány felfüggesztette a kötelező aranyfizetésekre vonatkozó törvényt, hogy így a pénzügyi összeomlást megakadályozza.

Az Angol Banknak ugyanis törvényes kötelessége, hogy 77 és háromnegyed shillingért ki-

adjon egy uncia (kb. 2 és deka) finom aranyat, ezzel bizonyítva, hogy az angol pénzügyi helyzetben valóban — arany. A mostani nehéz pénzügyi helyzetben a kötelesség korlátlan teljesítésére megfoszthatta volna a bankot minden aranyfedezetétől s ezzel az angol pénz minden értékétől. Ezt a veszedelmet hirtelen toltta el az angol kormány gyors és erélyes intézkedéssel — a vasárnap ar-

igen nagy szentségének
értésével — vasárnap ad-

ki.
erélyes intézkedést egész
ia megnyugvással fogadta
országgyűlés is jóváhagyta,
adva a kormánynak a kör-
felhatalmazást a pénz-
k terén, egyedül azzal a
szétszételéssel, hogy intézke-
a parlamentnek je-

be.
intézkedések között az
a külföldi pénzforgalom
szigorubb ellenőrzése, ami-
ha sokáig tart, minden ál-
meg fogja érezni a súlyos
ását, mert Anglia ma is a
termelési feleslegének fel-
te, tehát, ha a külfölddel
kereskedelem megszűnik,
akárcsak korlátozódik, ez
fog hatni valamennyi állam
gazdasági életére.

Epen ezért mindenütt teljes
létszég, hogy Angliát átme-
súlyos helyzetéből kisegít-
mert mindenütt tisztában
van azzal, hogy Anglia gaz-
sági bukása a mai gazdasági
bukását vonná maga után,
pedig egyértelmű volna a
szocializmus előretörésével.

A megtett intézkedésnek már
érzik a hatása: az angol kö-
ség teljesen nyugodt s a
gazdasági helyzet is lényegesen
múlt. Az angol gazdaság ha-
mas tartalékai mellett a tel-
rend visszaállítása csak rö-
idő kérdése s ha a font ve-
teni is fog eddigi értékéből,
nem lesz a gazdasági élet
irányára, mert ezzel olcsób-
vá válik az élet Angliában s ol-
bb lesz és így versenyre in-
bb képes az angol ipari ter-
elés, ez pedig mindenütt ol-
bb fogja tenni az életet.

Ha tehát pillanatnyilag su-
a is a helyzet, a gyors javu-

lás csaknem teljesen bizonyos s
ennek az élet általános javulása
lesz a következménye.

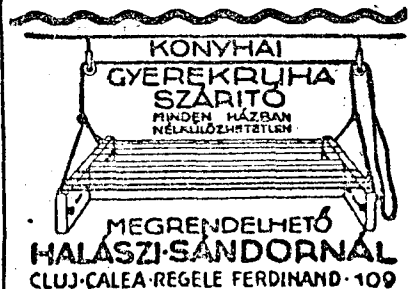
Román-magyar barátság. A
Magyar Tudományos Akadémia
elnöke, Berzeviczy Albert, aki
hosszu időn át volt közoktatás-
ügyi miniszter Magyarországon
és most is jelentős politikai
egyéniség — a Pester Lloyd
című német nyelvű magyar uj-
ságban nagyérdeklődéssel cikket
irt a román-magyar közeledés
szükségességéről. A cikk sze-
rint Magyarország fennállása és
boldogulása egyenesen érdeke
Romániának, mert biztosítékot
és védelmet nyújt neki a kör-
nyező szláv veszedelem ellen.
Viszont Magyarországnak is
egyedül Románia lehet megbiz-
ható támasza ebben a tekintet-
ben. E miatt a nyilvánvaló egy-
másra utaltság miatt feltétlenül
szükséges a közeledés, a jó ba-
rátság s ennek legnagyobb aka-
dályája az erdélyi magyar kisebbség
megnyomorítására való tö-
rekvés. Ha ez elhárul, a jó ba-
rátságnak nincs akadályja.

Berzeviczy cikke — a köze-
ledés szükségességéről — lénye-
gében teljesen igaz. Epen ezért
— a tulzó nemzeti ujságok ki-
vételével — a román sajtó is
rokonszenvvel fogadta azt. Szi-
vesen látnánk irányadó választ
erre a felhívásra illetékes tő-
nyezőktől. Ez nagy megnyug-
vást adhatna nekünk is.

A fegyverkezés szünetelése.
Grandi olasz külügyminiszter-
nek mult számunkban ismer-
tetett indítványát a fegyverke-
zés rögtönös felfüggesztéséről
általános helyeslés fogadta,
nemcsak a Népszövetség tagál-
lamainál, hanem a kívülálló ál-
lamoknál is, főleg Oroszországnál,
akiket külön megkérdez-
tek. Így komolyan lehet remélni
az indítvány határozattá
emelkedését,

Lanyhult a keleti háború. A
japán-kínai összeütközést hiva-
talosan bejelentették a Népszö-
vetségnek s bár a japán kikül-
dött először úgy nyilatkozott,
hogy hivatalos tudomása nincs
a dologról, de később vállalta,
hogy közli kormányával a Né-
pszövetségnek az ellenségeske-
dések megszüntetésére vonat-
kozó kívánságát. Ennek követ-
keztében — tekintve, hogy a
kínai kormány mindig kész
volt erre — a hadiműveletek
véget értek és közös bizottság
fogja megvizsgálni a rövid há-
ború okait. Így természetesen
nem lehet szó arról, hogy Ja-
pán új területekkel gyarapítsa
ázsiai birtokállományát, vi-
szont, ha a japán érdekek vé-
delme békés megegyezéssel le-
hetséges, mire volt jó a fegyve-
res támadás és több száz ember
halála?

A munkanélküliség. A mun-
kanélküliek száma mindenütt
növekedik. Különösen ijesztő
mértékben Németországban és
Amerikában. Ezért az amerikai
ujságok azt követelik, hogy a
jóvátételi terhekre vonatkozó
fizetési halasztást három, sőt öt
évre hosszabbítsák meg, mert
ennyi időre van szükség, hogy
a gazdasági válságot gyökere-
sen orvosolni lehessen.

KOLOZSVÁR, FERENCZ JÓZSEF-ÚT

Belpolitikai hírek

Óvakodjunk a pártbontóktól. A Drumul Nou című román újság írja a következőket: Néhány magyar ember elhatározta új magyar párt alakítását. A Drumul Nou Tőkés, bukaresti esperes és Bernády, volt marosvásárhelyi polgármester neveit említi meg azok közül, akik új pártot akarnak alakítani. A Drumul Nou híradását fenntartással kell fogadnunk, mert nem tételezzük fel, hogy akadna igazi magyar ember, aki az Országos Magyar Párt egységének megbontására törekednék.

Erdély több vidékéről értesítettek barátaink, hogy gazdasági megszervezés ürügye alatt a magyarságot román pártokba akarják csalogatni. — Minket azonban 12 év keserves tapasztalatai megtanítottak arra, hogy csak az önmagunk, igazi magyarságában bízhatunk.

Jorga népszerűségének hamar vége lett! Jorga miniszterelnök egyik reggel, midőn a minisztériumba hajtatott autójával, felszólította a minisztérium előtt várakozó embereket, hogy távozzanak el. A tömeg azonban meg sem mozdult, sőt sérlő kifejezéseket használtak néhányan Jorga miniszterelnökkel szemben. A miniszterelnök erre autóját megfordította és elrobogott.

Visszavonuló politikusok? Hír szerint Maniu után Titulescu londoni követ, aki a román külpolitikának egyik vezető s talán legerősebb egyénisége, vissza fog vonulni a politikai élettől és egyetemi tanár lesz.

Brandsch Rudolf kisebbségi államtitkárról is híresztelik a bukaresti újságok, hogy elked-

vetlenedett a Romániában uralkodó politikai viszonyok és a személyét ért támadások miatt. Ezért ő is vissza akar vonulni a politikai szerepléstől. Brandsch Rudolf jelenleg egy Nagyszében melletti faluban él, teljes visszavonultságban, többé nem is szándékszik hivatalát elfoglalni. Azzal a gondolatlaltal foglalkozik, hogy egy délamerikai osztrák telepre vándorol ki.

Ezeket a híreket nagy fenntartással kell fogadnunk. Egyébként Brandsch ur visszavonulásából a magyarságnak csak haszna volna.

Jorga miniszterelnök heves beszédben támadta Marosvásárhelyen Boila tervezetét. Megemlékeztünk lapunkban arról, hogy Boila Romulus kolozsvári egyetemi tanár tervezetet készített Románia alkotmányának módosítására vonatkozólag. A tervezet szerint Erdély tartományi különálláshoz jutna. — Boila tervezetét az Okirályság politikusai, érthető okok miatt, nagyon helytelenítik. Jorga miniszterelnök közelebbről Vásárhelyen járt és ott heves beszédben kelt ki Boila tervezete ellen. A miniszterelnök kijelentette, hogy Románia határait nem a békeszerződések biztosítják, hanem a román lelkek összetartozása, amelyik ezt az országot megteremtette. Jorga beszédét a Nemzeti Párti újságok súlyos bírálatban részesítik és hivatkoznak arra, hogy az erdélyiek is áldoztak annyit Nagyrománia megteremtéséért, mint a regátiak.

Ha sikert akar elérni, úgy hirdessen!

"MAGYAR NÉP"-ben!

* HIREK *

Német fegyelmelzetség. Külpolitikai rovatunkban megemlékeztünk arról, hogy a közelmúltban Németország válságos pénzügyi helyzetbe jutott. Sikertelenül azonban a bajt elhárított és Németországban helyreállt a pénzügyi rend. A baj orvoslását nagy mértékben megkönnyítette a német nép fegyelmelzetsége és vezetői iránt látszólag feltétlen bizalma. Mielőtt ugyanis teljesen szabaddá tétek volna a bankok forgalmát a német kancellár szózatoltatott a német nemzetközeli dión. Kifejtette ebben a szózatban, hogy ma olyan nehéz idők él át Németország, hogy minden németnek tömörítenie kell a kormány mögé és meg kell tartania. Azt kívánta még a kormány nevében a német kancellár, hogy legyenek bizalommal a német pénzügyi intézményekhez és ne vegyék ki pénzügyi onnét. Másnap aztán meggyőztak a bankok és mi történt. Egyetlen egy nap 7 millió márkát raktak be a német bankokba és csak egymillió márkát vettek ki. Csodálatra kelt az öntudatos magatartás és komoly viselkedés, amit a német nép hazájával szemben tanusít.

Zsaroló jegyző. Gyimesközéplok csángó lakossága feljelentést tett Neszveda Béla jegyző ellen, aki mint a panaszosok feljelentésükben mondták, hat évén keresztül csalta és rabolta Gyimesközéplok lakosságát. Zsaroló jegyző a legkülönbözőleg nevezte zsarolta a községieket s, ha ellenállásukat nem teljesítették, határon való kiutasítással vagy lelővéssel fenyegette meg az embereket. A csángók feljelentése jelenleg a főszolgabíró és főispán előtt fekszik.

dos vasúti szerencsétlen-
történt Nagybánya mellett.
Nagybánya—fernezelyi vas-
pályán halálos szerencsét-
lőtörtént. Kerekes János
nyai földmives szekeren a
bányai, heti piacra igyeke-
A szekeren rajta kívül még
román asszony és annak
bánya ültek. Nagybánya
ában a vasúti sorompónál
vonat elütötte Kerekes Já-
szekerét. Kerekes János
mal meghalt, a szekér két
a súlyosan megsebesült. A
szerencsétlenséget a pályaőr
atlansága okozta. A pálya-
letartóztatták.

gy **szárazság pusztított**
Afrikában. Délafrikában a
szerecsenek földjén egy év
egy csepp eső sem esett. A
oly keményre száradt
ekével nem lehet felszár-
A benszülöttek barmai
pünként ezrével pusztulnak.
Két benszülött nő és egy
elrabolt és meggyilkolt két
meiket, akiket megöltek és
rabolt testükből babonás
parlások kíséretében esőcsi-
varázsszert készítettek.

spanban **nagy földrengés**
történt. Japánban Usui vá-
közeliében erős földrengés
A földrengésnek 200 ha-
áldozata van. A földrengés
következtében egy vasúti
ut is összeomlott.

ők **kötelesek a kisiparosok**
cégüket bejegyeztetni?
A cégbejegyzési törvény kü-
sző magyarázata sok zá-
ad okot. A kolozsvári
testülettől nyert értesülé-
szerint, Kolozsváron az
testület és az Iparkamara
barátságos megállapodás
létre, hogy a kisiparosok
esupán a mézáros nagy-
kötelesek cégeiket beje-
geztetni.

Lázadoznak az orosz rabok.
Több orosz börtönben elégedet-
lenkednek a politikai elítéltek.
Minszkben a szovjet börtönei-
nek foglyai valóságos lázadást
rendeztek. Husz politikai fogoly
lefegyverezte a fegyházőrséget
és megszökött. A szökevények
üldözésére az egész minszki
helyőrséget mozgósították. Ti-
zennégy szökevényt sikerült is
elfogni, haton azonban elmenek-
ültek. Sikerült a szökés Popov
volt cári ezredesnek is, akit a
szovjettörvényszék nemrégiben
ellenforradalmi cselekmények
miatt halálraítélt.

Gyilkosság Fejéden. Fejérd
kolozsmegyei községben Pralea
Juonnét álmában fejszecsapá-
sokkal megölték és minden
bénzét elrabolták. A csendőrség
súlyos gyanuokok alapján Va-
lasutean Gerasim és Valasutean
Vasilie román legényeket letar-
táztatta.

Véres harcok Dobrudzsában.
Ciufut község lakosságát bol-
gár komitácsi banda támadta
meg. A község lakossága több
óra hosszáig tartó harcot foly-
tatott a revolverrel és kézigrá-
náttal felszerelt bolgárokkal.
Néhány óra múlva csendőri se-
gítség érkezett a községbeliek
mentésére, mire a komitá-
csik elmenekültek. Tizenkét
gazda állapota olyan súlyos,
hogy kórházba kellett szállítani
őket.

Nagy vasúti szerencsétlenség
történt a Regátban. A Ploesti—
Konstanca közötti vasúti vona-
lon, Slobozia állomás közelé-
ben, két petróleumot szállító
vonat a nyílt pályán egymás-
nak szaladt. A szerencsétlenség-
nél ötön meghaltak és sokan
megsebesültek. A szerencsétlen-
ség borzalmasságát fokozta,
hogy a felborult tartányokból
kiömlő petróleum és benzín fel-
robbantak.

**Farkasok pusztítanak Szat-
már vidékén.** A Szatmár város
tulajdonát képező Cser-érdön
farkasok támadták meg a dísz-
nócsordát. A farkasok nyolc da-
rab dísznót öltek meg. A meg-
ölt dísznókból hatot felfaltak,
kettőt pedig átharapott nyak-
kal otthagytak a karám mellett.
A szatmármegyei gazdák juh-
nyájában 30 darab juhot öltek
meg a farkasok. Alsóhomoród
határában pedig csikókat táma-
dott meg egy farkascsoport.

**Szabadságra helyezték Barabás János gyergyóalfalvi ügyvé-
det.** Mint ismeretes, Ávéd János
gyergyóalfalusi ügyvédet aljas
gonoszlevők bombával megöl-
ték. A merénylettel kapcsolat-
ban letartóztatták Barabás Já-
nos ügyvédet is, mint a gyilkos-
ság értelmi szerzőjét. Kiderült,
hogy Barabást egy Ungvári nevű
ember teljesen alaptalanul vá-
dolta meg és ezen az alapon
Barabás János ügyvédet sza-
badlábra helyezték.

Feltámadt a halott! Különös
eset történt a Jasi melletti Cos-
tulenii községben. Schilleriu Va-
siliie földmives rövid betegség
után meghalt. A halott családja
egy napi várakozás után meg-
tette a szükséges intézkedéseket
a „halott” eltemetésére. Össze-
gyűlt a gyászoló tömeg és a pa-
pot várták. Közvetlenül a tem-
etési menet elindulása előtt a
koporsóból gyanus mozgolódás
hallatszott. A gyászolók között
óriási ijedelem tört ki. Felnyi-
tolták a koporsót és akkor lát-
ták, hogy a köztiszteletben álló
és halottnak vélt ember mozog
és nyitott szemekkel bámul a
körülötte állókra. Tetszhalott
volt. A halotti tor helyett öröm-
mulatságot rendeztek a meg-
riadt falusiak.

Adomány a Magyar Nép 10 éves jubileumán tartandó nyeremény sorsolásra. Kaptuk a következő levelet:

Tisztelt Szerkesztőség!

Olvastam a „Magyar Nép”-ben, hogy a tízéves évforduló alkalmával nyeremény sorsolást is fognak tartani. Évek óta figyelem a „Magyar Nép” munkáját és teljességgel tudom méltányolni azt a munkát, amit Erdély magyarságáért, tesz. Különösen örömmel kell megállapítanom, hogy mindég gyakorlati irányban is igyekezik tanításait a romániai magyarság közkincsévé tenni. Ezért elhatároztam, hogy a „Magyar Nép” sorsolásához csekély adománnyal én is hozzá fogok járulni. Felajánlok kisorsolásra 100 kg. nemesített Székács búzát, 100 kg. bánkúti búzát és 2 drb. nyolc helüs kannalacot, német nemes sertés sajtlajt.

Ezeket az adományokat kérem mezősegi lakosok között kisorsolni azért, hogy a szállítás kérdése ne okozzon a nyertesnek gondot.

Novoly, 1931. szept. 27-én.

Tisztelettel:

*Szász István
földbirtokos.*

Szerkesztő megjegyzése. Az adományt hálás köszönettel vesszük tudomásul. Nagyon örülnénk, ha a példát hasonló nyeremény-jutalmak kitűzésével más barátaink is utánoznák.

Elvették méltó büntetésüket az ujszékelyi papné gyilkosai. Közöltük annak idején, hogy Ujszékelyen három cigány legény meggyilkolta özvegy Bodor Istvánnét. A gyilkos cigányok felett most ítélkezett az udvarhelyi törvényszék. Két vádlottat életfogytiglani, egyet pedig 15 évi fegyházra ítéltek.

Két nyelvű ember. Boházi Sándor dicsőszentmártoni származásu magyar munkás évek óta a bukaresti vagongyárban dolgozik. A napokban Boházi különös dolgot vett észre. Szájában a nyelve alatt egy daganat keletkezett. A daganat napról-napra nőtt. Eleinte nem tulajdonított nagyobb fontosságot a dolognak, később azonban fulladási rohamai keletkeztek s ezért bement a klinikára. A klinikán csodálattal állapították meg azt a páratlanul álló tény, hogy Boházinak egy második nyelve nőtt. Boházi második nyelvét operáció segítségével sikeresen eltávolították.

Sulyos járvány pusztít Vajasad községben. Vajasad alsófehérmegyei községben torokgyík és vörheny járvány szedi áldozatait a gyermekek között. Eddig 12 gyermek halt meg. A járvány terjesztéséhez nagy mértékben hozzájárulnak a Vajadon divatos virasztók és torok.

Hogyan vásárol református kórházsorsjegyet a mezősegi magyar? Magyarokában összeült a református presbitérium, hogy a kórházsorsjegy ügyét megtárgyalja. — Nagynehezen megszavaznak az egyház számára két sorsjegyet. Szavazás végén feláll Bodor István kisgazda s kijelenti, hogy ő is vesz egy sorsjegyet, de ha 10 ezer lejen felül nyer — felét templomépítésre adja; utána szót kér Pap Gyurka János cselédember, ő is azt mondja, hogy ő is vesz sorsjegyet, és ő is megteszi azt az ajánlatot, amit Bodor István tett. A meleg hangulatot izzóvá változtatja Kiss András vincellér, aki bejelenti sorsjegyvetelét s hozzáteszi azt a kegyes elhatározását, hogy a 10 ezer lejen felüli esetleges nyereménye 50%-a harangvásárlásra fordíttassék.

KÖNYVRENDELŐINKHEZ

Könyvosztályunk arra kéri a hozzá forduló előfizetőket és több megrendelőket, hogy a rendelés értékét akár postabélyegben, akár postautalványon előre küldjék, mivel ez részükre nagy költségmegtakarítást jelent. Az utánpótlás telezési költség — ajánlasi díj, száll. levél, értékelés, kész. besítési levonás — ugyanis mind mállisan 20.— lent tesz ki, ami lehet lejen aluli rendeléseknél sokszor a megrendelt könyv, vagy tábla értékével egyenlő. Ezen összeg érték és súly szerint emelkedik. A pénz beküldésével kapott megrendeléseknél a tényleges postadíjat szivesen viseli könyvosztályunk és így a megrendelés semmi költsége nincs. Könyvosztályunk arra az esetre, ha a könyv árát nem tudnák szívesen ad előzetes felvilágosítást a kívánt könyv, szindarab áráról. Ezen pénzt megtakarítási akeiót mi is nyomatékosan ajánljuk szeretett olvasóink figyelmébe.

Még mindig nem fizetik Csikmegyében a választási költségeket. A csikszeredai prefektúra még mai napig sem egyeztetette ki a képviselői és szenatusi választások alkalmával felmerült költségeket. Sok csikszeredai soffőr, vendéglős nyomda van érdekelve az ügyben. Az érdekeltek most elhatározták, hogy ha nem kapják meg követelésüket, be fogják perelni a prefekturát.

Drága sárcipők. A vámhatóságok rendelkezése folytán Romániába az oroszországi sárcipők behozatala. A bukaresti Einhorn cég a rendelkezések kijátszásával több vagon rakományt kitevő sárcipőt hozott be Romániába. Einhorn vállalkozás címen 11 és fél millió lej büntetésre ítélték s ezenkívül lefoglalták az összes sárcipőket. A lefoglalt áru értéke 46 millió lej.

„MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

ÚJ KÖNYV

Erdély története.

Elhunyt nagy hírű tudós, Jancsó Benedek évekkel ezelőtt megjelent Erdély történetét. Sokáig kellett heverni a könyvnek, míg most végre Domokosnak mégis sikerült megjelentetnie. A könyv lebilincselő nyelvvel ismert meg bennünket Erdély régebbi népeinek, majd az uralkodók uralmával. Elmondja, hogy a népvándorlás közepette miféle körülmények között vonultak át itt.

A magyarországi bejövetelektől természetesen sokkal jobbá válik a tanításuk. A könyvben előtűnik a hontól bevándorló, kacagányos népek sereg. Megismerjük a legelső uralkodóház, Árpád királyunk lélekemelő tetteit, Nagy Lajos és Igazságos István uralkodásának eseményeit. A mohácsi vész után külföldi uralom alá került Erdély minőségileg bányászattal, minden örökösödését. Megtudjuk azt is, hogy a Habsburgok uralomát követően, azok hogyan próbáltak elnémetesíteni Erdély magyarországot, de meg tudjuk is, kik voltak azok, akik nem sikerült ez és miért. A részletek voltak Erdélynek II. Rákóczi Ferenc szabadságharcában és az 1848—49-iben is, de pedig mi minden történt 1867-ig.

De tanulsággal olvasni a századok is, meg a ro-

mánok is, hiszen Erdély története nem csak az erdélyi magyaroké, hanem az övéké is, amelyet Jancsó Benedek alaposan, tárgyilagosan írt meg és amelyet Gyallay Domokos igen helyesen egyes jelentősebb részek újabb eredményeivel még külön ki is bővített.

A történelem az élet tanító mestere. Vegyétek meg magyar testvéreim és olvassátok szeretettel. Tanuljátok meg belőle jó magyarnak lenni. Tanuljátok meg, hogy őseink nagyon sokszor estek át megpróbáltatásokon, sőt még sokkal nehezebben is és mégis sohase vesztek el hitüket, reményüket és mindig büszkén kitarítottak magyarok mellett. Majdnem ajándék ez a könyv, hiszen ennek a szinte négyszázoldalas vastag könyvnek az ára csak 80 leu. Megrendelhető a Magyar Nép kiadóhivatala után.

Szermerjai Székely Sándor.

Művelődési mozgalmak

A TÓVIDÉK KULTURNAPJA SZÉKEN. Szamosmegye délkeleti részén van 12 olyan község, melyek határában tavak húzódnak végig. Ezért nevezik Tóvidéknek. E községek ifjúsága ezelőtt 3 évvel igen értékes kulturmozgalmat kezdeményezett. Nevezetesen kimondotta, hogy minden évben — felváltva más-más községekben — sport-, tánc- és dalosversenyt rendez. Az első verseny a Tóvidék székhelyén: Czegen zajlott le. Tavaly Kékesen, az idén pedig Széken tartották meg az érdekes versenyt. Tavaly 6 község ifjúsága küzdött a vándorzászlóért, az idén sajnos — csak 3 egyesület vett részt a versenyen és pedig a széki és a szépkenyerüszentmártoni „Törekvő Ifjúság”. — A verseny szept. 20-án, a ref templomban tartott Istentisztelettel kezdődött, ahol Cseh Emil kékesi ref. lelkész predikált, gyönyörű beszédet mondván a dal vallásos és lelkesítő hatásáról. Istentiszte-

let után a házigazda: Csekme Ádám ref. lelkész udvarán kezdődött a verseny. A csürben feállított pódiumon dalosversenyre sorakozott fel előbb a széki dalárda 34 taggal. Karnagy: Kiss Lajos ref. tanító. Utána a szépkenyerüszentmártoni dalárda 23 taggal állott ki a pódiumra. Karnagy Harangozó Dezső ref. tanító. Mindkét dalárda előbb előnekelte a Tóvidéki Törekvő Ifjúság indulóját, majd Révfy: Valahonnan idehallik... kezdetű dal egyvelegét adta elő kötöttkar gyanánt. Végül közös karban: Erős várunk nekünk az Isten... kezdetű egyházi éneket énekelték el Kiss Lajos karnagy vezetésével. A dalok elhangzása után a sport-verseny következett, ugyancsak a papilak udvarán. Előbb kötélhúzás volt. Mindkét faluból 10—10 legény húzta a kötelet. A székiek győztek. Azután sulydobás volt. A 7 kilós vasgolyót Sükösi István széki legény dobta a legmesszebbre. (854 cm.) A magasugrásban Vincze Péter szépkenyerüszentmártoni legény vitte a pálmát (1.15 cm.). (De tegyük hozzá, hogy csizmában és szűk posztónadrágban kellett a csupaszs és nedves földről ugrani.) A versenyfutásban Budai András széki legény győzött. A távolugrásban Vincze Péter (3.35 cm.) szentmártoni legény aratta a babért. A táncversenyben a székiek nyertek. Délben közebed volt a lelkész lakásán, ahol számos és lelkes felkőszöntő hangzott el. Beszélt Csekme Ádám lelkész, a házigazda; dr. Papp Bogdán, a szamosujvári Magyar Párt elnöke; Cseh Emil kékesi lelkész; Tárca Bertalan, dalosszövetségi főtitkár; Buday Mihály községi jegyző stb. Délután műkedvelői előadás volt a tágas papi udvaron. A szamosujvári műkedvelő gárda adta elő a „János vitéz” című operettet. A szamosujváriak olyan nagyszerűen játszottak, amely felülmúl minden dicséretet. — Visszatérve a versenyre, megemlítjük, hogy a bírálóbizottság a következő tagokból állt: Tárca Bertalan elnök, Buday Mihály, Enyedi Bálint, dr. Kiss Béla, Kiss György, Tóth Béla, Vass István. A bírálat eredménye a következő.

Szék ifjúsága kapott: kötélhúzásból 1, futásból 1, súlydobásból 1 és táncból 2, összesen öt pontot.

Szépkenyerűszentmárton ifjúsága kapott a dalosversenyből 4, magasugrásból 1, távolugrásból 1, összesen 6 pontot, s így a vándorzászlót az utóbbi vitte el. Ennek következtében a következő verseny Szépkenyerűszentmártonban lesz. Az eredményt a két versenyző fél és a zsufolt a közönység előtt Tárca Bertalan zsűrielnök hirdette ki, egyben átadván 1-1 aranyérmét a dalosszövetség nevében mindkét versenyzőnek a kitűnő teljesítmény elismeréséül.

A vándorzászlót Vass István ref. lelkész, szép fogadalom kíséretében vette át a nyertes csoport részére, egyben szeretettel meghívta a székiet Szépkenyerűszentmártonba, a következő versenyre.

A minden tekintetben kitűnően sikerült kultúrnapot reggelig tartó táncmulatság fejezte be. T. B.

FALU ÉS VÁROS TALÁLKOZASA. Gyönyörű ünnepe volt augusztus 30-án a Temesvár melletti Ujmosnica községnek. A temesvári ifjúság találkozott a község ifjúságával és a falu népe összeülekezett a város népével. A temesvári református cserkészek indulója már kora reggel felverte az ünneplőbe öltözött falu csendjét és a templomkertben felvert tábort másnap reggelig, (mert a cserkészek künn aludtak sátraikban), gyönyörködtette az ujmossnicaiakat és kívántatta meg a falusi ifjúsággal is a cserkészeletet. A délelőtti istentiszteleten Orth Imre a lelkész, a temesváriak vezetője hirdette az Igét. Délben cserkészfelvonulás és táborig ebéd volt, majd az autóbuszokon érkező temesváriak fogadtatása. A délutáni vallásos ünnepélyen, melyet a zsufolásig megtelt templomban tartottak meg, Tóth Zoltán tanárjelölt tartott bibliamagyaroztatást, a temesvári ifjúsági egyesület tagjai pedig alkalmi ódával, művészi hegedűszámmal, énekszó- és duett-számokkal és 50 tagú szavalókórusral gyönyörködtették a közönséget. Utána bizalmas konferenciára gyűltek egybe a konfirmált ifjak, hogy az ifjúság mai nehéz problémáit megtár-

gyalják, Tóth Zoltán, Orth Imre és Molnár Endre vezetésével. A konferencia után a Nőszövetség megvendégelte a temesvári ifjakat. Este nagyszabású ünnepély volt, melyen a temesvári ref. ifjúsági egyesület valamennyi alosztálya szerepelt egy-két számmal. Előadásra került a Gyöngyös c. egyfelvonásos szindarab Farkas Imrétől, Gyallay Domokos Szerelmes levele stb., a székeleányok egyesülete Forog vagy nem forog vigjátékot adták elő és Garay Kora házasságát pletykálták el. A cserkészek pedig Orth Győző theol. hallgató vezetésével bemutatták, hogyan élnek a cserkésztáborban, majd pedig Noszlopi Feltámadunk c. szindarabját adták elő. Népdal, hegedű, szavaltat és egyéb számok után Csapó Gyula tisztviselő Kik vagyunk és mit akarunk címen nagyhatású előadásban ismertette a temesvári ifjúság munkáját. Belépti díj seholsem volt és mégis az autóbusz s egyéb költségek fedezése után még néhány száz lej is maradt az önkéntes adományokból. Az ifjúsági napot az ujmossnicai Nőszövetség rendezte Kiss Imre lelkész vezetésével. A temesvári ifjúság példát adott a városoknak hogyan keressék fel a falvakat és hogyan teremtsék meg a kapcsolatot a városi és falusi ifjúság és magyar nép között.

MUNKABAN A TÖVISI MAGYAR KASZINÓ. A tövisi Magyar Kaszinó dícséretre méltó kulturmunkát fejt ki. A Kaszinó vezetősége előadásokat és műsoros estélyeket rendez. Az érdelem ezekért Szabó Ferenc ügyvédet, Nagy Ferenc ref. esperest és Mészáros Dániel kereskedőt illeti meg. Az előadásokon és műsoros estélyeken szerepeltek: Bleicher Alfréd orvos, aki nemcsak előadásokat tart, de a műkedvelő gárdának is vezetője. A színrekerült darabokban és műsor keretében szerepeltek: Veres Bertuska, Bagoly Böske, Azroluk Mariska, König Irmuska, Risa Vilmuska, Varga Nusi, Magyar Böske, Szurduk Vili, Veres Árpád, Texe Imre, Kone Lajos, Vazár István, Asztalos Béla, Génád Zoltán, Bartha Laci, Inczefy Ernő, König Margitka.

A jó tankönyv megkönyvít tanító munkáját. A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. kolozsvári könyvkiadó vállalat hosszas utánjárással, nagy körültekintéssel és kiváló férfiak bevonásával az elemi iskolák részére oly tökéletes tankönyveket hozott forgalomba amelyek az összes követelményeknek a legmesszebb mértékben megfelelnek és a tanulmányosságát biztosítják. Több, mint 10 év óta kiváló bevált és újlag átnézett Fejérmény-féle ABC-én és Bencze-Dávid-Bácsi-féle elemi tankönyveken felül új megjelentek Lőrinczi Ferenc tanító összeállításában a román olvasókönyv és nyelvtan III. és IV. oszt. számára, továbbá „Román olvasókönyv és nyelvtan“ az V. VI. és VII. számára, — és „Románia történelme“ a III. és IV. o. számára. — Ezen utóbbi könyvek készítésével az összes tantárgyak névze elsőrangú tankönyvekké válnak a tanítók rendelkezésére. — Bővebb tájékoztatást a „Minerva“ tankönyvjegyzéke nyújt. — Megkeresésre tankönyvjegyzéket és ismertetési példányokat a Minerva Rt. (Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-utca) sz.) készségesen küld.

Tanító Ur! Mielőtt tankönyvfűzet és iskolaszer megrendelését megtenné, kérje a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-T. tankönyvjegyzékét. Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5. (Brassai-u.)

Keleti Újság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas, Megbízható,
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt
hivatalos lapja

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Szövetkezeti alapon jól jövedelmez a baromfitenyésztés.

A marosvásárhelyi gazdasági kiállításon általános feltűnést keltettek a kadácsi baromfitenyésztő szövetkezet tagjai által kiállított állatok. Ez a szövetkezet kapta a legtöbb kitüntetést a kisállat kiállításon. A kiállított állatokat nagyon jó árban értékesítették a kiállító gazdák, pl. két tyúk és egy kakasból álló Vörös Islandi törzset 1000 lejért adtak el. Ezzel kapcsolatban közöljük *Lőrinczi László* kadácsi unitárius lelkésznek hozzánk intézett sorait. Levelében baromfitenyésztő szövetkezetüket ismerteti.

A kadácsi baromfitenyésztő szövetkezet 1931-ben alakult meg, mint a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központjának tagja. Tagjainak száma 27, akik mind a kadácsi gazdaközönség fiatalabb nemzedékéből kerültek ki.

Az alakulat célja a község, később a környék, baromfitenyésztésének gazdaságos alapokra való építése, a termelés okszerűvé tétele és az értékesítés szövetkezeti alapon való megoldása által. E célra egy kis mintatelepet állítottunk fel, melyen a Rhode Island Red tyukfajtát tisztavérben tenyésztjük. E telep ellátja a községet és a vidéket legelsőrendű tenyészanyaggal. Osszegyűjtjük és értékesítjük a tagjaink által termelt tojást, csirkét és hizott baromfit. Keltetőgépünkkel segítünk tagjainknak a korai csirkekeltetésben. Ezenkívül vállalunk bérköltést is; szállítunk naposcsibét és növendékállatot, valamint tenyészanyagot távolabbi vidékekre is. A fent említett fajtán kívül tagjaink tenyésztik az Amerikai Fehér Leghorn, sárga Orpington és az Erdélyi Kopasznyakú tyukfajtákat; valamint Pekingi kacsát és Khaki Cambell kacsát. Tervünk ezenkívül bevezetni az Emdeni liba tenyésztését is. Mintatelepünk alapanyagát a Gazdasági és Hitelszövetkezetek központja által Gödöllőről behozott állatokból kaptuk. Származásilag tehát legelsőrendű anyag. A többi említett fajtából is a legelsőrendű anyagot tenyésztjük.

Célunk úgy külemre, mint termelésre legelsőrendű állatok tenyésztése. Tagjainknak téli, hasznos foglalkozást adunk azáltal, hogy célszerű tenyésztési eszközök készítésére tanítjuk őket. Készítünk csapófészeket, etetőket, itatókat stb. stb.

Szövetkezetünk a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja és az Udvarhelymegyei Gazdasági Kamara pártfogása és támogatása mellett alakult.

Egyelőre csak tervekről beszélhetünk. De reméljük, hogy amennyiben az Igen Tisztelt Szerkesztőség megengedi becses lapjuk hasábjain eredményeinkről is időnként beszámolhatunk. A siker biztosítékai: tagjainkban a lelkes akarat, vezetőinkben a szakértelem és — amit legelső helyen kellett volna említenünk — pártfogóink részéről a megértő támogatás, megvannak.

Értékesítsük Szövetkezeti alapon a gyümölcsöt!

Az utóbbi időben több újságban olvastunk a gyümölcs értékesítéséről és az idej jó termésnek külföldi piacokra való irányításáról.

Alma-, körte-, szilva-, barack-termésünk Erdély nagy részében jó, szőlőben pedig kiváló termés mutatkozik. Számolva a bekövetkezendő értékesítési nehézségekre, felhívjuk a gazdaközönség figyelmét a *szövetkezeti értékesítés előnyére*.

A gyümölcsértékesítő szövetkezetek célja, hogy úgy a friss, mint a feldolgozott gyümölcsöt közösen lehessen értékesíteni.

A szövetkezetek feladata, hogy megfelelő tudással rendelkező és a szövetkezetek köteleibe tartozó szakemberek utbaigazításokkal lássák el a tagokat a gyümölcskereskedelemben általánosan bevett szabályok, szokások, csomagolási eljárások megismerése és elsajátítására vonatkozólag.

A gyümölcsöt a szövetkezet igazgatósága vagy a szövetkezet meghatalmazottja oly árban tartozik megvásárolni, mint a minő árat az iparhatóság megállapított.

A külföldi piacokra szóló gyümölcs-szállítmányok, vagy általában minden gyümölcs, pontosan az ügyrend szabályai szerint ládákbán vagy kosarakban rakva küldendő.

A papiros, melybe az export-gyümölcsöt csomagolják a szövetkezet címével és a faj nevével látandó el.

A kiviteli gyümölcs kevesebb mint 50 kg. nem lehet, és egyenesen a bevásárlási helyről küldendő.

A mai válságos időkben az értékesítés csak szövetkezeti alapon oldható meg.

Vigyázzanak a gazdák a szövetkezetek vezetőségének megválasztására, megbízható és becsületes szakemberek legyenek azok, kiket a vezetőséggel megbiznak.

Török Elemér,
okleveles gazda.

Rosszak a szüreti hírek. Magyarországon a gyenge minőségű szőlőt olyan alacsony áron lehet értékesíteni és a mustért olyan keveset fizetnek, hogy a szőlős gazdák a gyengébb minőségű szőlőt teheneikkel takarmányoztatják fel. A fejős tehének a magas tápanyag tartalmu szőlőtől bőségesen teljenek és a tej minősége is javult a szőlő takarmányozása után.

A híres érmelléki szőlővidéken nagy bajok fenyegetik a gazdákat. A szőlőt és a mustot ugyanis nehezen lehet értékesíteni, pedig olyan bő termésre számítanak a szőlőtermelők, hogy nem lesz elegendő hordójuk a must befogadására. A must adója változatlanul magas és a gazdák hiába kérik az adó csökkentését. Sok szőlős gazda foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a szőlőjét idén nem szüreteli le, hogy ne kelljen drága hordót vásárolnia és ne kelljen adót fizetnie.

PIAC

Nem lesz piaca a romániai kukoricának! A román-olasz kereskedelmi szerződést most hozták nyilvánosságra. A gabona kereskedők és kukorica termelők eddig abban bíztak, hogy Románia folyó évi, nagy kukorica termését Olaszország fogja átvenni. A román-olasz kereskedelmi szerződést most nyilvánosságra hozták és kide-

rült, hogy Olaszország nem vesz át Romániától kukoricát. Így a kukorica árában valószínűleg áresésre számíthatunk.

Piaci árak Brassóban.

Gabona árak: buza 300—320, rozs 220—240, sörárpa 300—320, takarmány árpa 230—250, kukorica 250—260, zab 300—320, lencse 400—500, fehér paszuly 350—400 lej mázsánként.

Takarmány árak: préselt széna 160—180, laza széna 120—140, szalma 50—60, kórpa 170—190 lej mázsánként.

Allat árak: hizott ökör 18—22, hizott disznó 22—25 lej élő-súlyban kilónként. Igás ökör 14—18 ezer, igásló 10—28 ezer, kocsiló 30—40 ezer lej páronként.

Gabonaárak Kolozsváron.

Buza 285—290, zab 290—300, árpa 270—280, kukorica 270—280 lej mázsánként.

Piaci árak Temesváron.

Gabona árak: Buza 200, kukorica 250, zab 280, árpa 250, lei mázsánként.

Takarmány árak: széna 140—150, takarmány szalma 60—80, alomszalma 40—50 lej mázsánként.

Allatárak: igásló 6—18 ezer, kocsiló 20—25 ezer, hizott ökör 25—28 ezer, igás ökör 14—17 ezer lej páronként. Fejős tehén darabja minőség szerint 6—9 ezer lej. Szopó borjú élő-súlyban kilónként 20—21 lej. Éves süldő párja 2300—3000, malacos koca darabja 4—5 ezer lej. Hizott disznó élő-súlyban kilónként 17—19 ezer lej. Jubi párja 700—1000 ezer lej. Malac párja 200—600 lej.

Baromfi árak: pipe 80—130, ruca 70—100, tyúk 40—140 lej páronként.

Mindnyájunkat érhet szerencse!

csak a kínálkozó alkalmat kell megragadni.
Ilyen alkalom adódik most, ha

Református Kórház Sorsjegyet

vásárol.

Főnyeremény: Egymillió lei

Több 200.000, 100.000, 50.000, 20.000 és 10.000 L nyeremény

Kapható tőzsdékben, bizományosoknál és a **Központi Sorsjegytrodánál** Cluj-Kolozsvár, Str. Brajanu (volt Király-utca) 51. sz.

Telefon: 905.

MULATTATÓ

SZEDIK A GYÜMÖLCSÖT.

Sárgul a falevél. A gyümölcs megérett.
Nézzétek nagyapót, ismét gyermekké lett.
Tarisznya nyakában, almát szed beléje.
Lábujjhegyre is áll, hogy jobban elérje.
Még fára is mászik, miként hajdanába,
Meg is próbálja, de gyenge már a lába.
Uccu, az unokák felmászna a fára.
Ki erre, ki arra. Ki egyre, ki másra.
Tarisznya, zsák, kosár szaporán megtelik.
Almafát, körtefát nagyapó ültette.
Oh, drága nagyapó, de jól cselekedtel!
Ha nem ültet vala, a kert puszta volna.
Tarisznya, zsák, kosár, hej, de üres volna!

Benedek Elek,

A három botlás.

A cigány egyszer kiment lovon az erdőre, háta megé ültette a purdóját, s míg az a lovat legelteté, ő felmászott egy fára, s elkezdé azt maga alatt vágni.

Arra vetődik egy paraszt ember, s a mint meglátja, hogy a cigány maga alatt vágja a fát, felkiált rá: — bolondos dádé! mindjárt le fogsz esni arról a fáról.

A cigány el nem tudja gondolni, miért kelte neki a fáról leesni? s csak vágta a fát maga alatt mindaddig, míg egyszer aztán vele együtt le nem bukott.

— Mondtam úgy-e, hogy lebukfencezel, — szólt a paraszt, míg ez bámulva néze rá, el nem tudva képzelni, mi módon találhatta ki a paraszt, hogy ő leesik a fáról?

— Kend tán prófétaepret evett, hogy úgy tud jövendőt mondani? Mondja meg hát azt az egyet, mikor halok én meg?

A paraszt azt felelte rá: — ha a lovad hármat botlik. — A cigány megértve a szót, feltült nagybúsan a lovára, purdóját háta mögé vette, s elkezdett baktatni haza felé.

Még ki sem ért az erdőből, mikor a lova egy fa gyökerében egyet botlott.

— Így már csak két botlás az élet, — szólt a cigány felsóhajtván. A mint tovább ügetne, a lova egy az útban levő köben újra megtalált botlani: — no már csak egy botlás az élet, — sóhajta még szomorúbban a cigány.

Végre egy rozszant hidra ér, s a mint a ló a gerendákra lép, akkorát botlik harmadszor, hogy szinte elesik bele.

— Végem van, meghaltam, — mond a cigány s azzal leszáll a lováról, elbúcsúzik a purdójától, megmondja neki, hogy tudósítsa az atyafiakat arról, hogy az apja meghalt s azzal lemegy a hid alá s ott lefekszik a nád közé, várva, hogy milyen lesz hát a mennyország?

Este felé elkezdtek a békák körülötte énekelni; csak énekeljetez menyei angyalkák, — mondá a cigány, tudom, hogy énnekem énekeltek, hanem a mint egy zöld angyalka rá talált ugrani, azt megragadta s ketté hasítván, meg akará kóstolni, hogy mily ize van az angyalhúsnak? Tapasztalá, hogy az nem megenni való. Az éhség azonban mindig erősebben kezdett nála jelentkezni, csupán arról nem volt bizonyos, hogy szokás-e a halottaknak enni vagy sem?

Ime tehát egyszer csak hallani kezdi, hogy az úton egy halotti kíséret közelit, s éppen azon a hidon megy keresztül, mely alatt ő feködt. Ő tehát bizonyossá akarván lenni a maga dolga felül, előmászik a hid alól s a kántort, ki épen torka szakadtából énekel, megszólítja:

— Ugyan, édes kántoros uram, nem tudja kend, szokás-e a halottaknak enni adni?

A kántor nagy mérgesen kapta a nádpálcáját, s olyat vágott vele a cigány derekára végig, hogy majd hanyatt esett bele.

— Jaj, talán bizony rosszat mondtam? — kérdé a cigány ijedten, — mit kellett volna mondanom? ne haragudjék kend, szent kántor uram.

— Máskor azt mondd, — szólt a kántor oktatólag: — Az Isten nyugosztalja meg szegényt.

A cigány megköszönte a vett tanítást, s odább ment vele, míg egy mezőre ért, a hol épen disznót pörzsöltek; a cigány odament az emberekhez s nagy ájtatosan elmondá nekik:

— Az Isten nyugosztalja meg szegényt.

A disznóölök azt hitték, hogy kötekedni akar velök a cigány, s tréfából rá találtak szedni az irhájára piszkafával.

— Hát már megint mit vétettem? — kérdi a cigány savanyu képpel.

— Azt kellett volna mondanod bibasz: hogy „két szája végén folyjon a zsírja”.

A cigány ezt is bevette s baktatott tovább, míg egy faluba ért; a falu közepén épen szem-

közt jön rá egy lakodalmas menet, a cigány már messziről levette kalapját az előljáró vőfély előtt, ki nagy csináltvirágos pálcával, feszes kordovány csizmákban úgy lépegetett, mint a ki sajnálja lábait.

A cigány nagy bókot csinált előtte, s szép, áhitatos hangon felköszönté, mondván:

— Két szája végén folyjon a zsirja.

No, még csináltvirágos pálcával sem ütték oldalba a cigányt, csak ekkor. Megugrott a dáde egy árok mellé bölesen, a vőfély csak egyet üthetett rá, a többit levélben küldte utána.

— Köszönd, hogy új csizma van a lábamon, mert különben majd utánad szaladnék.

— Hát ugyan tanítson meg kend rá, mit mondjak máskor, ha ez rossz volt? szabódék a bakhát mellől a cigány.

— Ha bölesen akarsz szólani, így szólj: — szaporítsa meg kendteket a mindenható, — mondá a vőfély, s a násznép kacagva ment tovább, a cigány oldalbordáit tapogatva és nem kacagva.

A szomszéd faluig mindig mondogatta magában az utolsó felköszöntést, melyet a hátán keresztül tanult, hanem ott épen nagy tűz volt. Nem tudom, hány ház égett, s az emberek csákyákkal és vedrekkel szaladgáltak alá s fel, kiabálva az utcán.

A cigány oda érkezhén, megszólítja a vele találkozókat:

— Szaporítsa meg kendteket a mindenható.

De már itten majd rosszul járt, az emberek dühösesek voltak s esakhogy bele nem dobták a tűzbe, s végtére azt a tanácsot verték a fejébe, még pedig ököllel, hogy máskor kapjon fel egy kanta vizet s siessen oltani.

A cigány megjegyezte magának az utasítást; s a mint másik faluba ért, meglátott két kutra járó menyecskét, kik a búbos tyúkon összeszólalkozva, olyan szépen összeveszték, hogy letették korsóikat s megragadva egymás kontyát, huzakodtak előre-hátra.

— Itt ugyancsak nagy a tűz, — okoskodék a cigány, viz is van, a mivel oltunk, — s nosza felkapá az asszonyok korsóit s nyakuk közé öntötte a levét.

A lehűtött felek erre ott hagyák egymás kontyait, de annál inkább belekapaszkoztak a cigány üstökébe s míg a szegény megmagarázta, hogy ő csak tévedésből működött, a ddig félreértésből becsületesen megrángatták a bun-cutkáit; azután pedig kibékültek egymással a a felpofozott kibékítőnek azon jó tanácssal szolgáltak, hogy máskor, ha verekedőket lát, ne öntse őket nyakon vízzel, hanem menjen szépen közéjük, fogja meg az egyiket is, másikat is, s mondja nekik szép csendes bébi hangon:

— Kend se bántsá, Jutka asszony, kend se bántsá, Örzsik asszony.

A cigány kezét esókolt és ment. Belebódorodott egy erdőbe, ordítást hallott és félétartván, meglátta, hogy két himfarkas mint marakodik egymással dühösen.

A vett tanáchoz hiven, oda járula a nagyvalyás s fogván a farkasok füleit széjjel ráncigálta őket.

— Kend se bántsá Jutka asszony, kend se bántsá, Örzsik asszony.

A két fenevad azonban legkevésbé értette a tréfát; eleresztették ök egymást, de a cigányt ragadták meg, s ki tudja: most a szegény dáde milyen különös alakban vár a feltámadásnapra.

Jókai Mór.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

Itt hát magyar köteleesség biztosítását ide átadni

Apróságok * Adomák

Lakodalmi menet háromszáz évvel ezelőtt.

Csérer Lajos, kinek áldásos erdélyi szereplését első cikkünkben méltatjuk, a régi idők emlékeivel is szívesen foglalkozott. — Egyik cikkében arról ír, hogy Erdély régi urai, fejedelmei mennyire szerették a lovas parádét, kocsikat, hintókat. Ebből a cikkből vesszük az alábbi részletet.

Ifju Rákóczi György fejedelmi szülei ellenzése ellenére mégül is elvehette szíve választottját, a szép és dúsgazdag, Báthory Zsófiát; az új asszonyt 1643-ban hozták rezidenciájára. Szilágysomlyóról Erdélybe: 38 hintóval indultak meg a menyasszony házatól 12 lárszékkel, 200 gyalogvitézzel és a kíséret urak udvarnépeivel. Elöl haladtak a kisebb urak szekerei, azok után a német császár követe, Wesselényi uram fogadta, ezután az erdélyi követek, egyen egy szekéren, azok után a menyasszony násznagyai, Prépostvári uram, Lónyai uram, Nyári Bernáttal egy szekérben, ezek után leeresztő szekérben az ifju fejedelem, a hátulsó részen Korniss uram önnagsága és Wesselényi uram önnagsága, elöl Rédey uram és Barcsay uram; utánuk az asszonykíséret (Báthory Zsófia) zöldbársony-hintóban, kék festett farku, sörényű lovakkal a hátsók is zöldbársonyok valának, ezek után következett a főbbi udvarhölgyek kocsija. A fejedelem önnagsága személyeske. Bánffy György uram Zilahon innen jött előkbe hat hintón. Az ifju Rákóczi kíséret követei voltak: Korniss

A BRÁZAY-SÓSBORSZESZ 3 tulajdonsága: jobb, olcsóbb és ami a fő: hatásosabb!

Zsigmond, Rédey Ferenc, Barcsay Zsigmond, Gyulaffy László, Kemény János, Haller Péter. Szilágysomlyóra a menyasszony házához menének elébe, őket Prépostvári Zsigmond és Lónyai uramék fogadták. Kolozsvárt szép fogadtatás és pihenés volt, de tovább kellett indulnia, ám meséljen tovább az akkori naplóíró: „Elénkbe jöttek az aranyosszéki szekerek három sereggel, a három seregben volt 200 lovas, de az lovai igen hitványnak, némelyik az ügétésben is az orrára esett.“ Felvincen, Fejérmegye 200 lovassal jött elejbök. Fehérvár előtt egy sátorban várta az öreg fejedelem a menyasszonyt, akit aztán a saját parádés kocsijába ültetett át. Ez a hintó így festett: vörös vont aranyos, mint kívül, belül vánkossai vörösbársony s kofiummal varrottak, a hintó oszlopai és szegei mind aranyosak. Hat kék ló előtte orozslánmódon festett ugyan vörösbársony hámoz rajta... A városba való bemenetelnél a menetbe volt 8 szép török ló felöltözve, párdücbörök rajta. A völegény öccse, Rákóczi Zsigmond, barna pejlovon ült, az ifju fejedelem egy szép csendes barna török pejlovon kísérték a menyasszonyt.

Elsülyedt várost találtak
a Fekete tenger fenekén.

A Krimi félszigettől délnyugatra, a Fekete-tengerben buvárok ráakadtak egy régi város, elsülyedt romjaira. A város Krisztus előtt a második században épült és valószínűleg

földrengés következtében sülyedt el. Az elsülyedt ókori várost Khersonesnek hívták. A buvárok a tengeralatti városról, a víz alatt mozifelvételeket készítettek.

Az elsülyedt várost vastag fal veszi körül, a falakon husz erős őrtorony áll. Ugy, ezek a toronyok mint Khersones házaí tengeri növényekkel vannak be-növe.

A város alatt alagutak vannak és az utcákat szobrok díszítik. Mindezek és a házakban talált háztartási cikkek azt bizonyítják, hogy az elsülyedt város lakossága műveltségileg magas fokon állott.

Gépiizem a kenyérsütésben.

Egy olasz mérnök önműködő kenyérsütő gépezetre kért szabadalmat. A gépezet egyik nyílásán beöntik a búzát, a gép önmagától elvégzi a buza rostálását, őrlését, a liszt osztályozását, a szítálását, a dagasztást, a kovászolást és a sütést. A gépezetből a megsült kenyér készszen kerül ki. Az önműködő kenyérsütő szerkezetét petróleummal hajtják és fűtik.

Miért került Gyuri kórházba?

— Hallottad, hogy Fekete Gyurit kórházba szállították?

— Lehetetlen, hiszen még tegnap este láttam, vigan táncolt egy szép barna lánnyal!

— Éppen ezért került kórházba, mert a felesége is látta ezt!

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej.

Több érdeklődőnek. Allandóan halljuk, hogy számos községben a Porzol kg-ját és tasakját jóval a gyári áron felül árusítják. A Porzol kg-ja Lei 125 és a 20 dekás tasak ára Lei 29. Legcélszerűbb minden községben a Porzol szükségletet összeírni és az összeírt megrendelést az Agrotechnicának feladni. Ez a cég a Chinoi gyári lerakata és a Magyar Nép előfizetőinek még további árkedvezményt is ad. A megrendeléseket postán azonnal eszközli. — Címe: Agrotechnica, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand (Wesselényi-utca) 8.

Kisgazda, Torockó. A Porzollal szárazon kell pácolni. Egy zsák vetőmaghoz 1 drb. 20 dekás tasak szükséges. Egy kg. Porzol kb. 5 kat. holdhoz szükséges vetőmaghoz elegendő.

Cs. F. Bögöz. Kolozsváron ápr. 20. és május 10-ike között a kereskedelmi minőségű buza ára mázsánként 390—395 lej volt. Az adatot az április végén és május elején megjelent szaklapokból és újságokból állapítottuk meg. Felhasználjuk a „Magyar Nép” az Erdélyi Gazda, Molnárok Lapja stb. lapok adatait. Ezenkívül kereskedőknél is érdeklődtünk az akkor érvényben volt buza árak iránt. A közölt ár tehát egészen pontosnak tekinthető.

B. J. Csikszereda. Azt kérdezi igaz-e, hogy a földi epernek gyógyító hatása van? Erre vonatkozólag a következőket írhatjuk: A híres természettudós Linne Károly súlyos természetű köszvény bántalomban szenvedett. Linne azt tapasztalta, hogy szamára élvezete után a fájdalmi enyhültek. Ebből a tapasztalatból kiindulva, Linne minden évben eperkurát folytatott és állítólag a kurák után, haláláig soha sem gyötörte a köszvény.

M. R. Margitta. Leírása után nem tudjuk megállapítani, hogy a friss tollal töltött párnában milyen féreg pusztít? Lehet moly, lehet valamilyen más kártevő is. Valószínűnek tartjuk, hogy a fé-

reg azért lépett fel a párnában, mert a tollat nagyon frissen, előkészítés nélkül töltötte be. Azt ajánljuk, hogy a tollat a párnatokkal együtt kenyérsütés után helyezze a sütőkemencébe. Ezt a műveletet ismételje meg többször, vigyázzon azonban, hogy a sütőkemence hőfoka olyan legyen, hogy ne perzselődjék meg a tok és a tollu.

L. I. Csikkozsmás. Azt kérdezi, hogy petróleumos hordó alkalmas-e a káposzta besavanyítására? Kérdésére a következőket válaszoljuk. Megfelelő előkészítés után, a kifenekelt petróleumos hordóba is lehet télire káposztát besavanyítani. A kifenekelt hordót teljesen ki kell égetni, még pedig annyira, hogy a dongának az a része, amit a petróleum átitatott teljesen megpörkölődjék. Kisebb baj, ha a donga belső része elszenesedik, minthogy, ha nem égetjük ki tökéletesen. Az esetben ugyanis a káposztának petróleum ize lesz. Minden esetre ajánlatos a kiégetés után maró és mosósózával a hordót többszörösen kiforrázni és utána sokszor váltott vízzel kiáztatni.

B. V. A feketegyökeret ugy szokás elkészíteni mint a spárgát, tehát megfőzés után vajjal, tejfellel és zsemle morzsával kell összerakni. Az így elkészített fekete gyökér nagyon finom és kiadós eledel, mindenféle sült húshoz talál körítésnek.

K. J. Miután kérdését közérdekűnek találtuk, válaszukat a lapban adjuk meg. Első kérdésében az eligazodás nehéz, mert hiányzanak bizonyos adatok, melyek nélkül a bántalomra következtetni alig lehet. Pl. nincs megemlítve, hogy a bőrbaj mióta áll fenn s hogyan kezdődött? Bőrbántalmakban különben is legnehezebb a tanácsadás íróasztal mellől, mert hiszen a legtöbb bőrbántalomnál oly külső jelek vannak, mint a minőket leír. Emiatt leghelyesebb megvizsgáltatni nővérét. A második kérdésére pedig ajánlom, hogy szerezz meg a gyógyszerertárból nemrég forgalomba került cibalgin tablettákat, jó hatásukról már meggyőződtem. 1—2 tablettát a fejfájást megszünteti,

Szerkesztői üzenetek

Már csaknem az összes hátralevő előfizetőnkhez elküldöttük a kitöltött postautalványt, azonban ennek ellenére nagyon sokan vannak olyanok, akik hátralevőket még nem küldték be. A jelenlegi nehéz viszonyok között lehetlenség még tovább is hitelezni s ezért ismételtén felszólítunk minden hátralevő tartozása kiigyeenlítésére, mert ha ez rövid idő alatt nem történne meg, bármennyire is sajnáljuk, a hátralevősköknak több lapot nem küldhetünk.

K. I. Fehéregyháza: L. M. Csánalos. N. I. Nyárádcsikfalva. P. K. Akosfalva. R. B. Küküllőszőlők. B. L. Gyergyóalfalu. L. J. Brassó. K. A. Rézbánya.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

B. F. A konstancai előfizetőtől eddig pénz nem érkezett be.

E. G. Sepsibesenyő. Kőnya Gerő földbírt. címe Lunca-Muresulul-Székelykocsárd, jud. Turda.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: J. A. Nagyszeben 176 (r. 1931. dec. 31-ig), B. J. Székelybelyfalva 170 (r. 1931. dec. 31-ig), Gazdakör Szárhegy 175, M. J. Tusnád 175, B. A. Arkos 170, E. M. Gyalár 175, K. J. Tordaszentlászló 175, H. F. Hidalmás 175, S. A. Zágón 175, V. J. Maroszentkirály 170, B. J. Marosvécs 175, Ifj. S. L. Seprőd 175, Sz. I. Nagyteremi 175, Ref. Egyház Medgyes 175, Iparos Otthon Máramarosziget 340, R. A. Olthéviz 135, Sz. J. Szatmár 120, W. J. Krasznate-rebes 175, B. K. Erdőaranyos 134, id. U. Zs. Mikola 175, R. I. Turterebes 100, N. L. Alsórákos 175, T. J. Kapnikbánya 175, B. I. Szabmár 153, S. S. Nagyszeben 175, V. J. Vesztem 175, Sz. I. Krasznate-gény 345, P. A. Erdindszent 160, B. L. né Kraszna 175, Ipartestület Nagykaroly 175, Sz. J. M. Szilágy-nagyfalu 170 Lej.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Dr. G. E.

Gazdák figyelmébe!

Akar Ön bő termést és nagy jövedelmet? Akkor ne hagyja gyümölcs-láit az idén is fönkremenni és permetezzen lombhullás után, vagy a tél folyamán rügylakadás előtt, levél, peizs, vértetű, valamint minden-nemű kártevő ellen „DENDRIN“-el, vagy a kétszeres erősségű „NEODENDRIN“-el. Pár héttel rügylakadás előtt pedig permetezzen lisztharmit, monilia, gombák ellen bordólével kevert „AMONIL“-al.
Ingyenes részletes utmutatást a gyártó:

Moskovits Ipari-telepek Részvénytársaság Oradea-Nagyvárad

Lerakatok:

Biasini S. Utóda Cluj-Kolozsvár. — Dr. Morász Béia magkereskedés Cluj-Kolozsvár. — Szatmármegyei Mezőgazdák Részv. Társ. Satu-Mare-Szatmár. — Haracsek Vilmos-Utóda Beia-Mare-Nagybánya. — Neumann és Matkovits Baia-Mare-Nagybánya. — Weisz Lajos Careii-Nagykaroly. Frankovits Ignác Részv.-Társ. Simleul-Silvaniei-Szilágysomlyó. — Zöld János Odorheiu-Székelyudvarhely. — Dr. Barabás és Sipos Sft. Gheorghesepiszentgyörgy. — Mezőgazdák R.-T. Arad. Karl Mayer Timișoara-Temesvár. Bul. Reg. Ferdinand 5. — Hangya Központ Aiud-Nagyenyed. Winkler János Aiud-Nagyenyed.

Olcso, egészséges és jóízű
a mézes teasütemény!

Kremnitzkyné süteményeivel
a 10. aranyérmel nyert
6. kiadású szakácskönyve

Házi mézestészta és méhtermékek feldolgozása

25 lejtért kapható. — Ez a könyv
külön receptjeivel nyereséget
jelent a háziasszonynak és a
méhészkedőnek egyaránt

Megrendelhető kiadóhivatalunk utján!

MEGJELENT

„ERDÉLY TÖRTÉNETE“

Irlta: Jancsó Benedek.
Kiadásra rendezte: Gyallay Domokos.
Kiadta a „Minerva“ Irodalmi és
Nyomdai Müintézet Részv.-Társ.
A 390 oldalas könyv ára 80 lei.
Megrendelhető a kiadónál Cluj-
Kolozsvár, Strada Baron L. Pop
(volt Brassai-utca) 5. szám alatt.
Aki megakarja ismerni az erdélyi
magyarság külön nemzeti életét,
aki történelmi öntudaton alapuló
erkölcsi erőt, erős tevékeny nem-
zeti érzést óhajt meríteni, az nem
nélkülözheti Jancsó Benedek
örökbecsű művét.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókhintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uicora-Marosujvári fiókhintézete. —

Saját tőkék:

60,000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ágazatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii Főter) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett
fogad el és rendszerint fel-
mondás nélkül fizet vissza. —
Olcso kölcsönöket nyujt.

Fiókjai: Dej-Diciosánmartin Alba-
Julia, Targu-Murás Oradea, Timi-
șoara. (Dés, Dicsőszentmátton,
Gyulafehérvár, Marosvásárhely,
Nagyvárad és Temesvár.) **10000**

Saját tőkék 145 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda-aranyos várm Tak.-pénztár
Rt. Turda (Torda) Alsófehérm.
Gazdasági Bank és Tak.-pénztár
Rt. Aiud (Nagyenyed), Udvar-
helymegyei Takarékpénztár
Odorheiu-Székelyudvarhely,
Cristur (Székelykeresztúr),
Szászrégenvidéki Takarékpénztár
és Hitel Rt. Reghin Szász-
régen. — Népbank Rt.
Huedin, Bánfihunyad
és Szamosujvári
Hitelbank Rt. Gherla
— Szamosujvár. —

Minden bankügylet
a legelőnyösebben végez.
Áruraktárai a vasut mellett.

A legkitünőbb szakorvosok
utmutatása alapján készült

CZELNAI:

DIÉTÁS SZAKÁCSKÖNYVE

minden betegség pontos szakszerű diétájával

140 — lejtért kapható a Miner-
vánál, Cluj-Kolozsvár, Strada
Reg. Maria (Deák-F.u.) 1. sz.

Vidékre a pénz előzetes beküldésére,
vagy utánvétellel küldjük.

12 osztályu készpénz sorsjáték

Ha nyerni akar nagy összeget, siessen venni mentő sorsjegyet

Hatodik osztály huzása 1931. október hó 4-én Hatodik osztály huzása

Nyeremények kifizetését az „Albina Bank“ garantálja.

Főnyeremény: 1,000.000 lej. — Nyeremények összege: 4,000.000 lej.

Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegyek ára 100 és 50 lej.

Vidéki rendeléseknél 19 lej portóköltiségre hozzáadandó.

Sorsjegyek megrendelhetők kiadóhivatalunk utján is

Központi Sorsjegyiroda Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (Unió-u.) 16.

Kendelje meg a

Pásztortűz

irodalmi folyóiratot.

Előfizetési díj:

Egész évre — 500 L. Félévre — — 260 L.

Negyed évre 110 L.

Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**INGYEN**
pácolja vetőmagvait**PORZOL-lal**

Porzolózott vetőmagból holdanként 10 kilóval kevesebbet
vethetünk, mint gáliccsávázás után, mégis dusabb
lesz a termés. A megtakarított vetőmag értékéből máris
megtérül a Porzol ára. *Csak eredeti csomagot fogadjunk el.*
Utánzatokat utasítsunk vissza.

Kapható minden jobb szaküzletben.

Lerakat: Spodheim és Társa, București, Bdul Elisabeta No 55

„Transsylvania” Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
MócsGyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,

Elfogad betéteket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.**Ujra olcsóbb lett a SZUPERFOSZFÁT!**

Szuperfoszfát biztosítja a termést! Szuperfoszfát növeli a jövedelmet!

Ősziket sohase vessünk SZUPERFOSZFÁT nélkül, mert a 16—18%-os vízben és citrátban
oldható foszforsav tartalmu SZUPERFOSZFÁT feltétlen sikert és eredményességet biztosít!
Jó minőségű, vitaminokban gazdag, egészséges, romlás nélkül eltartható, biztos és nagy zöldség-
és gyümölcstermés csak SZUPERFOSZFÁT használatával érhető el!

A kálihiány póllására ajánlunk 40%-os kálisót.

Díjtalan szaktanácsot és használati utasítást ad:

a „PHÓNIX” kénsav és vegyitermékek Részvénytársaság
Baia-Mare—Nagybánya.

Végül a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatala, a mezőgazdasági egyesületek és kamarák, a gazda-
körök, a MÁV gépgyár lerakata „AGROTECHNICA” Cluj-Kolozsvár és a vidéki képviseltek.